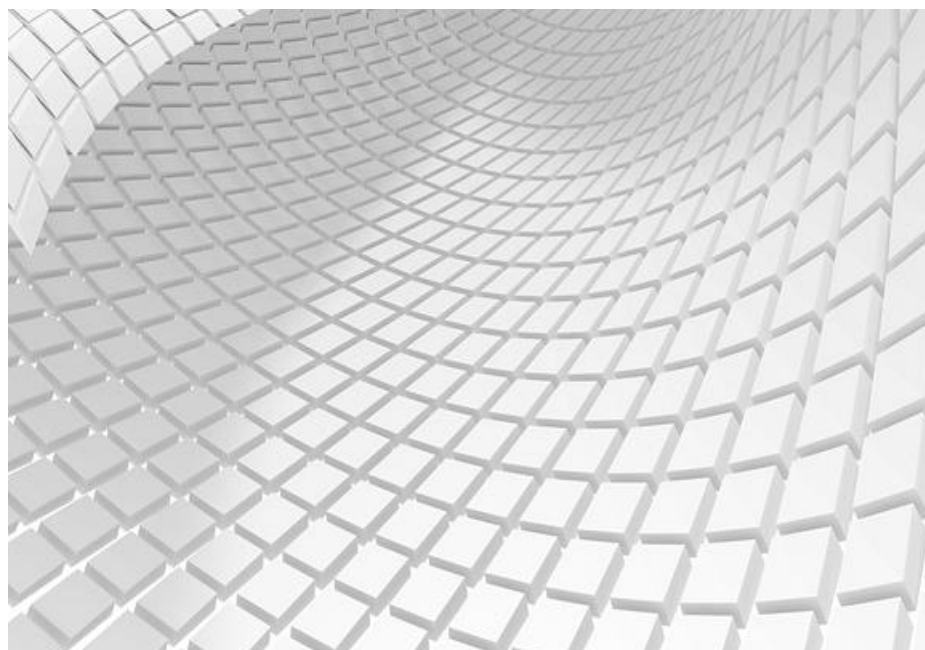

KempHoogstad daňové novinky

Říjen 2016

Obsah:

1. Zákon o prokazování původu majetku	2
2. Metodika k elektronické evidenci tržeb	4
3. Novela zákona o dani z nabytí nemovitých věcí	5
4. Změny v oblasti DPH	5

KempHoogstad
Tax Advice & Solutions

1. Zákon o prokazování původu majetku

Prezident již podepsal zákon, kterým se zavádí do zákona o daních z příjmů zcela nová ustanovení týkající se prokazování původu majetku.

Zákon byl již v době jeho příprav předmětem mnoha kritických připomínek ze strany odborné veřejnosti i ze strany připomínkových míst a je vnímán jako velmi silný nástroj finanční správy k prověřování legálnosti příjmů. Schválená ustanovení jsou velmi obecná a jejich výklad a aplikace v praxi budou jistě problematické a diskutabilní. Ačkoliv účinnost zákona nastane v blízké době (pravděpodobně od 1. listopadu), žádná metodika k dispozici zatím není. Ustanovení zákona se vztahují jak na fyzické tak i právnické osoby, stejně jako na daňové rezidenty i nerezidenty. U daňových nerezidentů se však zákon neuplatní na příjmy, u nichž poplatník prokáže, že mu neplynuly ze zdrojů na území České republiky.

Níže shrnujeme pro vaši informaci základní parametry příslušných ustanovení.

Výzva k prokázání vzniku a původu příjmů

Správce daně bude oprávněn vyzvat poplatníka k prokázání vzniku a původu příjmů, pokud

- || bude mít důvodné pochybnosti o tom, zda příjmy poplatníka deklarované správci daně (zejména v daňových přiznáních nebo v oznámeních o osvobozených příjmech) odpovídají nárůstu jeho jmění (tj. nárůstu majetku při zohlednění výše dluhů), spotřebě nebo jinému vydání¹; a
- || předpokládaný rozdíl bude vyšší než 5 000 000,- Kč.

Rozhodné období pro posouzení vztahu příjmů poplatníka k nárůstu jeho jmění, spotřebě nebo jinému vydání bude určovat dle svého uvážení správce daně. Na správci daně bude záviset i způsob ocenění jednotlivých parametrů (tj. ocenění jmění, spotřeby či jiných vydání), na jejichž základě dojde k výše uvedeným pochybnostem a k vydání výzvy, neboť otázku ocenění zákon vůbec neupravuje. Lze však očekávat, že tato problematika by měla být upravena metodickým pokynem.

Poplatník nebude povinen prokazovat skutečnosti požadované ve výzvě, pokud bude schopen prokázat, že nastaly v období, které je již promlčené pro účely stanovení daně. To však může být v mnoha případech problematické, protože často se může jednat o vzdálenou minulost, kdy poplatník k archivaci příslušné dokumentace neměl důvod ani zákonnou povinnost. Stávající právní úprava zakotvuje totiž zejména povinnost dokazování (i) skutečností uvedených v daňových přiznáních a hlášeních a (ii) skutečností potřebných pro správné stanovení daně. Povinnost shromažďovat dokumentaci týkající se spotřeby poplatníka či jeho jiných vydání, či důkazní prostředky o tom, z jakých příjmů byl majetek poplatníka pořízen, v legislativě zakotvena dosud nebyla.

I v případě, že poplatník prokáže, že skutečnosti požadované ve výzvě nastaly v již prekludovaném období pro doměření daně, není vyloučena situace, kdy správce daně z důvodu podezření

¹ Spotřebou či jiným vydáním se rozumí např. bezplatné užívání majetku (např. auta, jachty, nemovité věci, šperků) resp. utrácení peněz, které se nemusí projevit v nárůstu jmění poplatníka.

na spáchání trestného činu podá podnět orgánům činným v trestním řízení, a pokud by byl poplatník odsouzen pro daňový trestný čin, bylo by možné daň doměřit i po uplynutí prekluzivní lhůty.

Informace, na jejichž základě bude správce daně přistupovat k vydání výzvy u konkrétního poplatníka, může správce daně získávat jak v rámci své standardní činnosti (tj. vyhledávací a kontrolní činnosti), tak za spolupráce s ostatními orgány veřejné moci nebo i na základě podnětů ze strany veřejnosti (např. udání).

Neprokázání skutečností požadovaných ve výzvě, doměření daně a sankce

V případě, že poplatník nebude schopen prokázat skutečnosti požadované ve výzvě k prokázání příjmů (např. tím, že rozdíl ve výpočtech správce daně je způsoben osvobozenými příjmy, které nepodléhaly oznámení) a správce daně dojde k závěru, že (i) daň nelze stanovit dokazováním a že (ii) daň stanovená podle pomůcek zvláštním způsobem pravděpodobně přesáhne 2 000 000,- Kč, stanoví správce daně daň podle pomůcek zvláštním způsobem.

Stanovení daně podle pomůcek zvláštním způsobem je také nově zakotveno v zákoně o daních z příjmů a umožňuje správci daně určit základ daně pomocí odhadu výše příjmů, kterých by poplatník musel dosáhnout, aby to odpovídalo nárůstu jeho jmění, spotřebě nebo jinému vydání. Pokud nebude možné určit, do jakého zdaňovacího období příjmy spadají, bude je správce daně nahlížet tak, jako by vznikly v posledním zdaňovacím období, za které již lze stanovit daň.

Může tak tudíž dojít k situaci, že i poplatníkovi, který své příjmy v minulosti řádně zdanil, případně oprávněně nezdanil např. z důvodu osvobození, budou tyto příjmy znovu či neoprávněně zdaněny, neboť poplatník nebude disponovat dostatečnými důkazními prostředky, aby vyhověl výzvě správce daně.

Z doměřené daně stanovené podle pomůcek zvláštním způsobem vznikne poplatníkovi povinnost uhradit penále ve výši 50 % resp. 100 % doměřené daně, v případě, že poplatník nebude poskytovat v řízení dostatečnou součinnost a závažně tím ztíží či zabráni stanovení daně. V této souvislosti je často zmiňována otázka porušení zákazu sebeobviňování.

Neprokáže-li poplatník skutečnosti požadované ve výzvě, avšak daň bude možné stanovit dokazováním, nebo předpokládaná daň nepřesáhne 2 000 000,- Kč a bude stanovena pomocí standardních pomůcek upravených v daňovém řádu, použijí se standardní sankce dle daňového řádu.

Výzva k prohlášení o majetku

Zákon umožňuje správci daně požadovat po poplatníkovi i prohlášení o majetku, které je v rámci nových ustanovení zákona o daních z příjmů pro tyto účely samostatně upraveno. K výzvě k podání prohlášení o majetku přistoupí správce daně, pokud (i) poplatník neprokázal skutečnosti požadované ve výzvě k prokázání příjmů, (ii) nelze získat jiným způsobem nebo velmi obtížně informace o stavu jmění poplatníka a (iii) předpokládaná hodnota majetku přesáhne 10 000 000,- Kč.

Pokud poplatník nepodá na výzvu prohlášení o majetku nebo v něm uvede nepravdivé nebo hrubě zkrácené údaje, správce daně bez dalšího přistoupí ke stanovení daně podle pomůcek zvláštním způsobem. Naplní-li poplatník nepodáním prohlášení o majetku nebo uvedením nepravdivých

či hrubě zkeslených údajů podstatu trestného činu, hrozí mu trest odnětí svobody na šest měsíců až tři roky, zákaz činnosti nebo peněžitý trest.

2. Metodika k elektronické evidenci tržeb

Finanční správa zveřejnila na svých stránkách metodický pokyn k aplikaci zákona o evidenci tržeb (http://www.etrzby.cz/cs/novinky_metodika-k-evidenci-trzeb). Poměrně rozsáhlý materiál shrnuje nejen finanční správou dosud zveřejněné informace k aplikaci zákona, které podrobněji rozebírá a na příkladech vysvětluje, ale uvádí i výklad k některým pojmům, které dosud podrobněji interpretovány nebyly. Níže vybíráme nejzajímavější informace:

- || Poplatníkovi by neměla vzniknout povinnost evidence tržeb v případě pouze ojedinelého hotovostního příjmu. Dle pokynu bude nutné ojedinelost posuzovat vždy dle konkrétních okolností, avšak v zásadě by mělo jít o příjem jednorázový či výjimečný. Za ojedinelý příjem by neměla být považována pravidelná platba, přestože by nebyla častá.
- || Zákon vyjímá z evidence tržeb tržby z drobné podnikatelské činnosti veřejně prospěšných poplatníků. Dle pokynu se za takovou drobnou podnikatelskou činnost bude považovat činnost, z níž příjmy/výnosy v předchozím kalendářním roce u poplatníka nepřekročily 175 000,- Kč, anebo činily méně než 5 % z celkových příjmů/výnosů poplatníka.
- || Podle pokynu by poplatníkovi neměla vzniknout povinnost evidence tržeb z titulu tzv. minoritní činnosti, pokud by tržby z této minoritní činnosti podléhaly evidenci v dřívější fázi, než tržby z hlavní činnosti. Minoritní činnost definuje pokyn jako činnost, která není uskutečňovaná v samostatné provozovně a platby z ní tvoří max. 49% z celkových plateb provozovny a zároveň nepřevyšují částku 175 000,- Kč v dané provozovně. Platby se posuzují za předchozí kalendářní rok a plynou-li z více minoritních činností v jedné provozovně, tak se sčítají. Tuto výjimku zákon vůbec neupravuje, avšak dle pokynu se tato výjimka opírá o základní zásady daňového řízení, tj. zásadu hospodárnosti a šetření práv druhých.
- || V 1. fázi od 1. prosince 2016 budou podléhat evidenci tržby z ubytovacích a stravovacích služeb, přičemž pojem stravovací služba by měl být v zásadě vykládán stejně jako pro účely DPH (tj. stravovací službou by neměl být např. prodej „s sebou“, kdy půjde o dodání zboží a tržba bude podléhat evidenci až v 3. fázi tj. od 1. března 2018).
- || Evidenci podléhají i platby uskutečněné přes platební brány typu Paypal, PayU apod.
- || Pokyn se dále zabývá např. problematikou vrácení platby poplatníkem, problematikou spropitného, vratných záloh, platbami prostřednictvím CCS karet, platbami plynoucími více poplatníkům, nabitím a placením pomocí elektronických peněženek, poukazů, voucherů apod.
- || Podle pokynu by měla být v 1. polovině roku 2017 spuštěna úctenková loterie.

Dále upozorňujeme, že od 1. září mohou poplatníci žádat o autentizační údaje, pomocí kterých se budou přihlašovat na portál správce daně pro účely správy svých certifikátů a údajů pro správu

evidence tržeb. O autentizační údaje je možné žádat buď přes daňový portál finanční správy tzv. EPO žádost (s využitím přihlašovacích údajů do datové schránky, nebo osobně na kterémkoliv územním pracovišti finančního úřadu). Žádat lze pouze výše uvedenými dvěma způsoby, nelze žádat písemnou formou ani prostřednictvím žádosti podané datovou schránkou.

3. Novela zákona o dani z nabytí nemovitých věcí

Od 1. listopadu bude účinná novela zákona o dani z nabytí nemovitých věcí, o jejímž obsahu jsme Vás již dříve stručně informovali.

Nejvýznamnější a asi nejvíce známou změnou je, že poplatníkem daně z nabytí nemovitých věcí bude vždy nabyvatel vlastnického práva, čímž dochází k zániku někdy problematického institutu ručení. Rozhodujícím datem pro určení poplatníka v návaznosti na novelu bude skutečný den nabytí vlastnického práva, kterým je v nejčastějším případě tj. při nabytí vlastnického práva k nemovitým věcem zapisovaným v katastru nemovitostí den právních účinků vkladu do katastru nemovitostí.

Nově bude předmětem daně prodloužení práva stavby a nabytí nemovité věci při převodu jmění na společníka. Z předmětu daně budou nadále vyjmuty převody a přechody nemovitých věcí v případě ostatních přeměn, a to nově nejen u obchodních korporací, ale u všech právnických osob.

V případě osvobození od daně při prvním úplatném nabytí stavby rodinného domu či jednotky v bytovém domě, bude možné uplatnit osvobození pouze na stavby či jednotky dokončené nebo užívané. Osvobození se tedy nově nevztahuje na případy nabytí rozestavěné stavby nebo rozestavěné jednotky.

K dalším zajímavým změnám patří, že předmětem daně při převodu inženýrských sítí, bude pouze část inženýrských sítí, která má charakter budovy (např. trafostanice). Předmětem daně tudíž nebude převod např. vodovodního či kanalizačního potrubí nebo drátů elektrického vedení.

K dalším změnám pak patří určité úpravy stanovení základu daně v případě směny nemovitých věcí; rozšíření užití směrné hodnoty nebo upřesnění zjištěné ceny v případě nabytí nemovité věci v rámci nabytí obchodního závodu. Podrobnější informace k vybraným změnám zveřejnila finanční správa na svých webových stránkách (<http://www.financnisprava.cz/cs/dane-a-pojistne/dane/dan-z-nabyti-nemovitych-veci/informace-stanoviska-sdeleni/informace-k-novele-zakonneho-opatreni-senatu-o-dani-z-nabyti-nemovitych-veci-7471>).

4. Změny v oblasti DPH

S účinností od 29. července platí novela DPH připravená zejména v souvislosti s novelou celního kodexu. O této novele jsme Vás již předběžně informovali v průběhu jejího schvalování. K významným změnám patří:

- II Změny při uplatňování DPH při dovozu a vývozu (zejména zrušení výjimek týkajících se svobodných skladů a svobodných pásem) v návaznosti na změny v celním zákoně.

Daňovým dokladem pro účely DPH při vývozu zboží bude nově standardní daňový doklad tj. v zásadě faktura za zboží.

- II Uplatnění režimu přenesení daňové povinnosti při dodání zboží s místem plnění v tuzemsku osobou neusazenou v tuzemsku plátcí. Novela umožňuje v přechodném ustanovení za určitých podmínek zrušení registrace dotčených plátců (osob neusazených v tuzemsku) v průběhu šesti měsíců. K některým nejasným otázkám případné odregistrace se uskutečnil již koordinací výbor.
- II Na místo Finančního úřadu pro hlavní město Prahu je pro osoby povinné k dani, které nemají v tuzemsku sídlo ani provozovnu, nově místně příslušný Finanční úřad pro Moravskoslezský kraj. Nové subjekty žádající o registraci k DPH podávají přihlášku od 1. září 2016 již u tohoto finančního úřadu. O dni, k němuž dojde ke změně místní příslušnosti u jednotlivých již registrovaných subjektů, rozhodne stávající místně příslušný finanční úřad. Se změnou místně příslušného finančního úřadu souvisí i změna čísla bankovního účtu, kam budou tito plátcí povinni platit své daňové povinnosti.
- II Zmírnění sankcí za porušení povinností souvisejících s kontrolním hlášením a vydání s tím souvisejícího pokynu D-29.
- II Úprava ustanovení pro účely opravy DPH u pohledávek za dlužníky v insolvenčním řízení, potvrzující původní záměr zákona opravovat pohledávky za dlužníky v insolvenčním řízení u pohledávek starších více než 6 měsíců před rozhodnutím soudu o úpadku.

V návaznosti na změny týkající se svobodných celních pásem a skladů a zavedení režimu přenesení daňové povinnosti při dodání zboží plátcí osobou neusazenou v tuzemsku, došlo k úpravě formuláře přiznání k DPH a kontrolního hlášení. Nový vzor formuláře lze použít i pro zdaňovací období před účinností novely.

Dále vláda schválila s účinností od 1. října 2016 rozšíření aplikace režimu přenesení daňové povinnosti u DPH na služby přístupu k sítím elektronických komunikací nebo propojení sítí elektronických komunikací podle zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích na velkoobchodní úrovni, tj. změna se netýká služeb poskytovaných konečným spotřebitelům.

Bohdana Pražská
Hana Otáhalíková
Filip Dostál

bohdana.prazska@kemphoogstad.com
hana.otahalikova@kemphoogstad.cz
filip.dostal@kemphoogstad.com

T: +420 221 719 000

Upozornění: Informace obsažené v tomto článku mají obecný charakter a neposkytují detailní analýzu uvedených informací. Uživatelé by před konáním nebo zdržením se konání na základě informací obsažených v tomto článku měli zvážit využití příslušných profesionálních služeb. Nebudou akceptovány jakékoli nároky na odškodnění za kroky podniknuté ve vztahu k tomuto článku.